

Bruxelles, 29. studenoga 2022.
(OR. en)

15381/22

CULT 126
AUDIO 127
SOC 658
SUSTDEV 209
SAN 631
EDUC 411

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 14436/22 COR 1

Predmet: Rezolucija Vijeća o planu rada EU-a za kulturu za razdoblje 2023. – 2026.

Za delegacije se u prilogu nalazi Rezolucija Vijeća o planu rada EU-a za kulturu za razdoblje 2023. – 2026., kako ju je odobrilo Vijeće (obrazovanje, mladi, kultura i sport) na sastanku 29. studenoga 2022.

**REZOLUCIJA VIJEĆA O PLANU RADA EU-A ZA KULTURU ZA RAZDOBLJE 2023. –
2026.**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

UVAŽAVAJUĆI

- da je kultura beskonačan izvor inspiracije i inovacija, odraz čovječanstva i estetike, našeg zajedničkog jezika i baštine te temeljni dio naših identiteta i zajednica,
- ulogu kulture kao sastavnog elementa održivog razvoja i pozitivne društvene transformacije,
- sve veći značaj vrijednosti EU-a, uključujući slobodu izražavanja i stvaranja,
- doprinos kulturnih i kreativnih sektora zapošljavanju i gospodarstvu EU-a,
- ulogu kulture u vanjskim odnosima EU-a i suradnji s drugim međunarodnim tijelima, posebno Vijećem Europe i UNESCO-om,
- dosadašnje planove rada Vijeća za kulturu i ostvarene rezultate,

S OBZIROM NA

- aktualni ruski rat protiv Ukrajine – zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u, koji predstavlja očito kršenje međunarodnog prava i napad na ljudska prava i temeljne vrijednosti i načela EU-a, koji prijete uništavanjem bogatog kulturnog života i baštine Ukrajine i koji je doveo do najvećeg raseljavanja građana u Europi od Drugog svjetskog rata i alarmantne energetske krize,
- ozbiljne posljedice pandemije bolesti COVID-19 na društvo u cjelini, na svakog pojedinca i na mnoge gospodarske sektore, posebno kulturne i kreativne sektore, od kojih mnogi i dalje trpe njezine posljedice,
- sve brži tempo klimatskih promjena, gubitak bioraznolikosti i posljedičnu potrebu za jačanjem transformacije prema održivosti, koju kultura može ubrzati podizanjem svijesti, kreativnošću i inovacijama,
- aktualne procese kao što su digitalizacija i trajne izazove kao što su posebni radni uvjeti umjetnika, stvaratelja i drugih kulturnih djelatnika,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- glavne političke referentne dokumente navedene u Prilogu II. ovoj Rezoluciji,
- važnost uključivanja kulturne dimenzije u sva relevantna područja politike, programe i inicijative te potrebu za povećanim sinergijama,
- napore uložene u razvoj i provedbu strateškog pristupa EU-a međunarodnim kulturnim odnosima,

SLAŽE SE

sa sljedećim općim prioritetima u pogledu njihova doprinosa jačanju europske kulturne suradnje, promicanju kulturne raznolikosti i osiguravanju europske dodane vrijednosti te s obzirom na potrebu za zajedničkim djelovanjem tijekom sljedeće četiri godine, uzimajući u obzir glavne izazove i poštujući načela supsidijarnosti i proporcionalnosti:

- a) *umjetnici i kulturni djelatnici: osnaživanje kulturnih i kreativnih sektora*
- b) *kultura za ljude: jačanje sudjelovanja u kulturi i uloge kulture u društvu*
- c) *kultura za planet: oslobađanje snage kulture*
- d) *kultura za partnerstva koja zajednički stvaraju: jačanje kulturne dimenzije vanjskih odnosa EU-a*

POZIVA KOMISIJU I VISOKOG PREDSTAVNIKA UNIJE ZA VANJSKE POSLOVE I SIGURNOSNU POLITIKU DA U OKVIRIMA SVOJIH NADLEŽNOSTI I UZ POŠTOVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI:

- do travnja 2026. sastave radni dokument o preliminarnim ključnim nalazima o provedbi ovog plana rada EU-a, na temelju dobrovoljnih pisanih doprinosa država članica, te da do lipnja 2026. donesu završno izvješće,
- na temelju prethodnih savjetovanja s državama članicama i dionicima razmotre predlaganje strateškog okvira EU-a za kulturu koji će odražavati vodeća načela utvrđena u Prilogu I. i kojim će se nastojati strateški uključiti perspektivu kulturne politike i kulturnih dobara u sve relevantne politike, programe i inicijative EU-a. U planovima rada EU-a za kulturu i dalje će se davati prednost konkretnim aktivnostima za kulturnu suradnju na europskoj razini te će ih se utvrđivati.

I. VODEĆA NAČELA

Plan rada EU-a za kulturu temelji se na sljedećim vodećim načelima:

- kultura, uključujući kulturnu baštinu, ima suštinsku vrijednost i doprinosi jačanju europskog identiteta,
- kulturna i jezična raznolikost temeljna su dobra EU-a te ih je potrebno poštovati, promicati i jačati, među ostalim putem mobilnosti i širenja djela,
- sloboda umjetničkog izražavanja i kreativnosti od temeljne su važnosti za ljudsku sposobnost suočavanja s izazovima, kritičkog razmišljanja, inovacija i osmišljavanja te ih je potrebno poticati i podupirati na sve relevantne načine,
- kulturna raznolikost i međukulturni dijalog ključni su za promicanje i zaštitu ljudskih prava, oni potiču međusobno razumijevanje, pomažu u sprečavanju i rješavanju sukoba i promiču pomirenje, mir i međunarodnu stabilnost, a svaka zloupotreba kulture s ciljem širenja ratne propagande i dezinformacija te poticanja mržnje nekompatibilna je s temeljnim vrijednostima i načelima EU-a,
- kultura znatno doprinosi održivom razvoju, gospodarstvu i socijalnoj uključenosti te pritom jača teritorijalnu koheziju,
- kultura ima potencijal za promicanje jednakosti i uzajamnog poštovanja te za borbu protiv svih oblika nasilja, diskriminacije, netolerancije i predrasuda,
- provedbu bi trebalo poduprijeti optimiziranom uporabom kvalitetnih podataka i statistika.

II. PRIORITETNA PODRUČJA

a) umjetnici i kulturni djelatnici: osnaživanje kulturnih i kreativnih sektora

Kulturni i kreativni ekosustav nezamisliv je bez osoba koje stvaraju kulturne sadržaje u bezbrojnim oblicima, a to su umjetnici i drugi kulturni i kreativni djelatnici, institucije i organizacije. Snažni kulturni i kreativni sektori stoga su od ključne važnosti. Međutim, za njih su karakteristični samozapošljavanje, mala i mikropoduzeća, visoka konkurentnost i rascjepkana tržišta. Umjetnici te kulturni i kreativni djelatnici obično imaju karijere koje se temelje na projektima i vrlo su mobilni. Prihodi su im često neredoviti i nepredvidljivi te se uzdržavaju radeći nekoliko poslova.

Tijekom pandemije bolesti COVID-19 kulturni i kreativni sektori pokazali su veliku prilagodljivost i inovativnost. Ipak, ozbiljno su pogođeni posljedicama pandemije koje na njih još uvijek utječu.

Aktualna ruska invazija na Ukrajinu i njezini učinci na kulturni i kreativni ekosustav naglašavaju ključnu ulogu kulturnih aktera u demokratskim društvima i važnost zaštite slobode umjetničkog izražavanja, koja je pod sve većim pritiskom.

Više nego ikad prije postoji hitna potreba za daljnjim jačanjem otpornosti kulturnih i kreativnih sektora, podupiranjem njihova oporavka i raznolikosti, poticanjem njihova angažmana u pogledu ciljeva održivosti, iskorištavanjem novih trendova ubrzanih pandemijom, među ostalim u digitalnom okružju, te osiguravanjem pravednih radnih uvjeta za sve kulturne i kreativne djelatnike kako bi se moglo čuti više glasova iz tog neovisnog i dinamičnog sektora.

b) kultura za ljude: jačanje sudjelovanja u kulturi i uloge kulture u društvu

Kultura, uključujući kulturnu baštinu, ima ključnu ulogu u našim demokracijama i životima pojedinaca. Sudjelovanje u kulturi i kulturnoj baštini, kreativnosti i umjetnosti ima pozitivan učinak na ljude svih dobnih skupina i podrijetla; ono poboljšava kvalitetu života ljudi i zdravlje te opću dobrobit pojedinaca i zajednica. Sudjelovanje u kulturi olakšava socijalnu i teritorijalnu koheziju, pri čemu istodobno potiče poštovanje kulturne i jezične raznolikosti i osigurava platformu za otvoreni dijalog u civilnim društvima.

Kulturna i jezična raznolikost jedna je od ključnih prednosti Europe te se kao takva mora poštovati i promicati, pri čemu posebnu pozornost treba posvetiti manje korištenim jezicima. Posebnu pozornost treba posvetiti osiguravanju sudjelovanja djece i mladih u kulturnom životu i njihove sposobnosti čitanja, poticanju njihove kreativnosti i obogaćivanju njihova iskustva. Uključiv pristup ranjivim skupinama i skupinama u nepovoljnom položaju od jednake je važnosti.

Kulturne institucije imaju ključnu ulogu u jačanju demokracije i socijalne dobrobiti tako što dopiru do cijele zajednice, pružaju cjenovno pristupačan ili besplatan pristup znanju i informacijama, uz potpuno poštovanje prava intelektualnog vlasništva, jačaju medijsku pismenost, stvaraju zajedničke temelje za dijalog i raspravu, a time jačaju socijalnu integraciju i sudjelovanje u zajednici te u konačnici doprinose borbi protiv dezinformacija, govora mržnje i lažnih vijesti. Tu ulogu kulturnih institucija mora se dodatno njegovati.

U tom se pogledu u trenutačnom planu rada posebna pozornost posvećuje poticanju razvoja knjižnica. Mnoge knjižnice također pružaju mirno i sigurno okruženje za ranjive osobe, što je trenutačno posebno važno s obzirom na mnoge raseljene osobe iz Ukrajine i njihovu potrebu za fizičkim i mentalnim utočištem.

c) kultura za planet: oslobađanje snage kulture

Kulturni i kreativni ekosustavi u Europi i izvan nje suočeni su s ozbiljnim prijetnjama prirodnog i ljudskog podrijetla, pri čemu konkretno klimatske promjene dugoročno utječu na europske kulturne i kreativne sektore. Ključno je da kulturna baština i kulturni i kreativni sektori budu spremni za buduće izazove. Krajnje je vrijeme da poduzmemo mjere kako bismo se pripremili za rizike u području kulturne baštine i ojačali otpornost kulturne baštine na klimatske promjene. EU će nastaviti i ojačati borbu protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima.

Kultura, uključujući kulturnu baštinu, doprinosi transformaciji prema održivosti koja je potrebna za postizanje ciljeva europskog zelenog plana i Programa održivog razvoja do 2030. U tom kontekstu ključnu ulogu imaju i digitalne tehnologije. Stoga je potrebno dodatno ojačati inovacije u kulturnim i kreativnim sektorima, digitalnu transformaciju i dostupnost kulture i kulturne baštine u digitalnom prostoru. U tom će pogledu ključnu ulogu imati zajednica znanja i inovacija „Kultura i kreativnost” Europskog instituta za inovacije i tehnologiju¹. Također je potrebno zauzeti uravnotežen pristup izgrađenom okolišu. Široko promicanje inicijative Novi europski Bauhaus moglo bi doprinijeti podizanju svijesti o važnosti kvalitetne arhitekture i izgrađenog okoliša.

Nadalje, trebalo bi poboljšati statistiku u području istraživanja i kulture kako bi se moglo bolje pratiti uspješnost kulturnih i kreativnih sektora i razviti učinkovite politike utemeljene na dokazima kojima bi im se pružila potpora. Eurostat bi trebao imati središnju i sve veću ulogu u suradnji s drugim međunarodnim i neovisnim organizacijama koje djeluju u području istraživanja i statistike u kulturnim i kreativnim sektorima.

---

¹ Zajednica znanja i inovacija Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (<https://eit.europa.eu/eit-community/eit-culture-creativity>)

d) kultura za partnerstva koja zajednički stvaraju: jačanje kulturne dimenzije vanjskih odnosa EU-a

Kulturno bogatstvo i sloboda Europe, pristup EU-a odozdo prema gore utemeljen na civilnom društvu i snažan angažman EU-a u zajedničkom stvaranju snažna su prednost za međunarodne odnose iz perspektive izgradnje održivih partnerstava na ravnopravnoj osnovi. Iznimno je važno u potpunosti iskoristiti taj potencijal ne samo povećanjem broja aktivnosti i projekata kulturne suradnje, već i njihove vidljivosti i dosega.

Ruski rat protiv Ukrajine jasan je pokazatelj postupne promjene geopolitičkih okolnosti i zlouporabe kulture i baštine kako bi se doprinijelo opravdavanju vojne agresije. U tom kontekstu zajedničko stvaranje u području kulture može u velikom dijelu svijeta istinski poduprijeti i vjerodostojno prenijeti naše europske vrijednosti, uključujući umjetničke slobode i kulturna prava, te tako doprinijeti suzbijanju dosega autoritarnih sustava.

Imajući na umu budućnost našeg planeta i zajednički cilj održivosti, potrebne su veće ambicije u pogledu kulture za promjene i intelektualni dijalog koji vode prema zajedničkim pristupima u duhu Novog europskog Bauhausa (održivo, uključivo, lijepo). Bliska koordinacija na razini EU-a i integracija kulture u sva relevantna područja vanjskog djelovanja EU-a i u odgovarajuće financijske instrumente bit će ključni za jačanje uloge kulture u vanjskim odnosima EU-a.

III. PROVEDBA I METODE RADA

1. Vijeće poziva države članice, Komisiju i, u pogledu aspekata vanjskog djelovanja, Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da zajedno rade na provedbi aktivnosti u okviru plana rada na temelju kontinuiranog programa kako su navedene u poglavlju IV. i Prilogu A. Raspored iz Priloga A okvirne je naravi te će ga prema potrebi provoditi sljedeća predsjedništva.
2. Očekuje se da će se redovitim dijalogom i suradnjom među državama članicama, institucijama EU-a, civilnim društvom, međunarodnim organizacijama i partnerima iz trećih zemalja stvoriti holistički pristup kojim se podupiru sinergije i, prema potrebi, usklađenost politika, potiče uzajamno učenje i koji može dovesti do boljih rezultata.
3. Realizacija plana rada i provedba programa Kreativna Europa putem godišnjih planova rada i drugih programa i aktivnosti povezanih s kulturom trebali bi se međusobno sinergijski nadopunjavati.

4. Predsjedništvo Vijeća trebalo bi pratiti plan rada EU-a za kulturu, a Vijeće ga, prema potrebi, može prilagoditi s obzirom na postignute rezultate i/ili relevantna kretanja u području politika na europskoj ili međunarodnoj razini.
5. Teme u svakom prioritetnom području obrađuju se u okviru nekoliko aktivnosti (poglavlje IV.) primjenom najprikladnije metode rada ili više njih. Konačni ishod svake aktivnosti, zajedno s odgovarajućim izvješćem u kojem se, prema potrebi, navode zaključci i preporuke, predstaviti će se Odboru za poslove u kulturi i, prema potrebi, Radnoj skupini za audiovizualnu politiku i medije radi rasprave i mogućeg donošenja odluke o budućim koracima.
6. Fleksibilnost u pogledu odredaba i provedbe plana rada EU-a za kulturu ključna je kako bi se moglo reagirati na aktualne i buduće izazove i promjenjivo okružje politike.

7. Mogu se, među ostalima, primjenjivati sljedeće metode rada²: otvorena metoda koordinacije (OMK), *ad hoc* stručne skupine i okrugli stolovi ili stručne skupine i okrugli stolovi koje vodi Komisija, aktivnosti uzajamnog učenja, eksperimentalne i pilot aktivnosti, sastanci skupina za strateško promišljanje, studije, konferencije, seminari namijenjeni pregledu stanja ili drugi načini pregleda stanja, dijalog s civilnim društvom, formalne i neformalne radionice, zajedničke inicijative s Vijećem Europe i drugim međunarodnim organizacijama, zaključci Vijeća i neformalni sastanci službenika iz ministarstava kulture te, prema potrebi drugih ministarstava.

---

² Opće smjernice koje se odnose na metode rada navedene su u Prilogu B.

IV. AKTIVNOSTI

U odnosu na prioritetna područja i metode rada opisane u poglavljima II. i III. provest će se sljedeće aktivnosti:

a) umjetnici i kulturni djelatnici: osnaživanje kulturnih i kreativnih sektora

• **status i radni uvjeti umjetnika i kulturnih i kreativnih djelatnika**

Metode rada: daljnje postupanje u vezi s aktualnom skupinom za OMK; tematske radionice; moguća konferencija.

Obrazloženje: kao daljnje postupanje u vezi sa stručnom skupinom za OMK predlaže se uspostava internetske platforme za pružanje informacija o radnim uvjetima umjetnika te kulturnih i kreativnih djelatnika u državama članicama EU-a. Platforma će se temeljiti na vrijednim podacima i materijalima prikupljenima i u suradnji sa socijalnim partnerima zastupljenima u različitim kulturnim sektorima te bi trebala kontinuirano uzimati u obzir ažuriranja i nove mjere. Osim toga, razmatrat će se i teme kao što su raznolikost, mobilnost i rodna perspektiva. To bi pomoglo u dobivanju informacija o radnim uvjetima diljem EU-a i boljem snalaženju u administrativnim zahtjevima u pogledu socijalne sigurnosti i drugim aspektima kao što je oporezivanje. U pogledu te teme trebalo bi uzeti u obzir i razmjenu iskustava u vezi s Mehanizmom za oporavak i otpornost.

Očekivani rezultati: internetska platforma kojom bi se omogućila kontinuirana razmjena informacija i dobrih praksi među dionicima u vezi s poboljšanjem radnih uvjeta umjetnika i kreativnih djelatnika; pregled napretka i rad na posebnim preporukama o statusu umjetnika³.

---

³ <https://en.unesco.org/creativity/governance/status-artist>.

- **umjetnička sloboda**

Metode rada: konferencija, nakon koje slijede povezani zaključci Vijeća.

Obrazloženje: umjetnička sloboda temeljni je dio kulturnog rada, a zaštita umjetničke slobode pokazala se važnim elementom u jačanju poveznice između kulture i demokracije. Umjetnici i dionici u kulturnom sektoru suočavaju se s novim i sve težim izazovima. Stoga su od iznimne važnosti zajednički naponi da se umjetnicima i kulturnim akterima omogući slobodno obavljanje njihovih zanimanja diljem EU-a. To se pitanje ne odnosi samo na uvjete za umjetnike, već se njime određuje i čiji se glasovi čuju.

Očekivani rezultati: razmjena ideja i najboljih praksi u okviru rasprave o različitim perspektivama i razvoju politika kako bi se potaknule pozitivne promjene.

- **poticanje digitalne transformacije kulturnih i kreativnih sektora**

Metode rada: konferencija, nakon koje će možda uslijediti povezani zaključci Vijeća.

Obrazloženje: digitalizacija je u proteklom desetljeću dovela do dubinske transformacije kulturnih i kreativnih sektora. Dovala je do korjenitih promjena u načinu rada djelatnika u tim sektorima te u njihovim međusobnim odnosima i odnosima s publikom. Međutim, rascjepkanost napora i nedostatak suradnje većeg razmjera otežavaju snažan i agiln pristup digitalnoj transformaciji.

Očekivani rezultati: razmjena iskustava kako bi se utvrdile prenosive najbolje prakse radi promicanja dosljedne i održive digitalne transformacije u svim kulturnim i kreativnim sektorima.

- **poticanje zelene tranzicije kulturnih i kreativnih sektora s posebnim naglaskom na energetskej krizi**

Metode rada: radionica ili više njih / OMK, pregled stanja u pogledu energetske krize radi razmjene najboljih praksi.

Obrazloženje: kulturni i kreativni sektori ne smiju biti zapostavljeni u zelenoj tranziciji. Moraju pojačati svoj doprinos održivoj budućnosti i imati aktivnu ulogu u zelenoj tranziciji, djelovanju u području klime i oporavku Europe, s posebnim naglaskom na aktualnoj energetskej krizi, pri čemu se u obzir uzimaju geografska raznolikost i značajke Unije. Već su isprobane razne prakse i inicijative. Rad u okviru ove aktivnosti trebao bi odražavati ishode skupina za OMK o kulturnoj dimenziji održivog razvoja i o jačanju otpornosti kulturne baštine na klimatske promjene. U pogledu te teme trebalo bi uzeti u obzir i razmjenu iskustava u vezi s Mehanizmom za oporavak i otpornost.

Očekivani rezultati: razmjena iskustava i utvrđivanje prenosivih najboljih praksi u kulturnim i kreativnim sektorima (posebno u području izvedbene umjetnosti, glazbe, muzeja, filmske produkcije), među ostalim u pogledu kalkulatorâ CO₂; podupiranje napora kulturnih i kreativnih sektora da se prilagode zelenoj tranziciji.

- **jačanje kulturne i kreativne dimenzije u europskom sektoru videoigara**

Metode rada: niz okruglih stolova i/ili sastanak skupine za strateško promišljanje.

Obrazloženje: kao daljnje postupanje na temelju zaključaka Vijeća o europskoj strategiji za ekosustav kulturnih i kreativnih industrija te izvješća o inicijativi i pilot-projektu Europskog parlamenta o videoigramama, u raspravama na europskoj razini mogu se utvrditi načini za potporu kulturnoj i kreativnoj dimenziji u europskom sektoru videoigara, koji je predvodnik novih kulturnih praksi u digitalnom okružju. U tim bi se raspravama također mogla razmotriti pitanja u vezi s mehanizmima financiranja, posebno za MSP-ove i *start-up* poduzeća, neovisnošću, slobodom stvaranja i raznolikošću kulturnih izričaja, vještinama i osposobljavanjem, kreativnim i tehnološkim inovacijama, novim upotrebama videoigara za potporu pristupu kulturi, ulozi videoigara u obrazovanju, itd.

Očekivani rezultati: preporuke za potporu kulturnoj i kreativnoj dimenziji europskog sektora videoigara i jačanje suradnje među europskim dionicima u tom području.

b) kultura za ljude: jačanje sudjelovanja u kulturi i uloge kulture u društvu

• Kultura i promicanje demokracije: prema kulturnom građanstvu u Europi

Metode rada: uzajamno učenje i moguća konferencija na kojoj će se okupiti oblikovatelji politika i relevantni dionici u kulturnim i obrazovnim sektorima.

Obrazloženje: u duhu Povelje s Porto Santa i na temelju studije naručene u okviru plana rada za kulturu za razdoblje 2019. – 2022. potrebno je pojačati i proširiti sudjelovanje građana, posebno među mlađim generacijama, te legitimizirati postupke donošenja odluka, pri čemu se cijela zajednica uključuje u donošenje odluka, stvaranje, proizvodnju, komunikaciju, posredovanje i realizaciju. Nužno je uspostaviti međusektorske sinergije među školama, kulturnim organizacijama, civilnim društvom i drugim akterima kako bi se u potpunosti iskoristio transformacijski potencijal kulture za jačanje demokracije.

Očekivani rezultati: razmjena iskustava i odabir primjera najbolje prakse.

- **kultura i zdravlje**

Metode rada: moguća konferencija, mogući neformalni sastanci službenika iz ministarstava kulture i ministarstava zdravstva, kratkoročna skupina za OMK u vezi s uključivanjem kulture u zdravstvene politike – razmjena dobrih praksi s posebnim naglaskom na mentalnom zdravlju.

Obrazloženje: kulturnim aktivnostima može se pružiti potpora sprečavanju bolesti, promicanju zdravlja te postupanju s bolestima i njihovu liječenju. Kulturne aktivnosti nude holistički pristup i imaju pozitivan učinak na ljude svih dobnih skupina i podrijetla, poboljšavaju kvalitetu života ljudi i zdravlje te opću dobrobit pojedinaca i zajednica. Postoji i znatan gospodarski učinak. OMK se može nadovezati na rezultate pripreme aktivnosti „Kultura za zdravlje” iz 2022. te na prethodna istraživanja i rad na toj temi.

Očekivani rezultati: podizanje svijesti o pozitivnim učincima kulture i stvaranje veće međusektorske suradnje među donositeljima odluka; preporuke za provedbu participativnih kulturnih praksi, s naglaskom na mentalnom zdravlju; nastavak mapiranja dobrih praksi.

- **izgradnja mostova: jačanje višestrukih uloga knjižnica kao pristupnih točaka za kulturna djela, vještine i europske vrijednosti te kao točaka za njihovo širenje**

Metode rada: skupina za OMK; radionice; konferencija.

Obrazloženje: knjižnice imaju ključnu ulogu u demokratskom, društvenom, kulturnom i obrazovnom krajoliku Europe na svim razinama. Znatno doprinose izgradnji demokracije, uključivanju građana i aktivnostima sudjelovanja javnosti diljem EU-a, među ostalim u ruralnim i udaljenim područjima, uključujući najudaljenije regije. Prihvaćaju različite skupine, razvijaju programe i aktivnosti koji odražavaju trenutačne društvene izazove te pružaju pristup pluralističkim i pouzdanim informacijama i raznolikom kulturnom sadržaju u sigurnim i pristupačnim okružjima. Ključne su pristupne točke za lokalne i autohtone podatke, znanje, istraživanje i kulturu.

Očekivani rezultati: pokretanje sveobuhvatne rasprave i razmatranje područja za promicanje i jačanje knjižnica; utvrđivanje različitih dimenzija i područja s potencijalom te razmatranje linija financiranja u okviru programa EU-a; okupljanje oblikovatelja politika i knjižničara; razmatranje mogućnosti osposobljavanja i daljnjih aktivnosti za djelatnike.

- **zaštita djece i mladih od štetnih sadržaja na digitalnim platformama**

Metode rada: radionica ili više njih / rasprave u okviru okruglog stola ili više njih.

Obrazloženje: danas su djeca i mladi u velikom broju prisutni na digitalnim platformama, koje imaju golem pozitivni potencijal. Međutim, time se povećava i rizik od izloženosti ranjivih skupina štetnim sadržajima ili pogrešnim informacijama te rizik od ovisnosti. Moguće je nadovezati se na Europsku strategiju za bolji internet za djecu, Akt o digitalnim uslugama i pravila o zaštiti maloljetnika iz Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama. Nadalje, kako bi se djeca i mladi zaštitili od štetnih sadržaja, posebno su važni i relevantni medijska pismenost i kritičko razumijevanje medija i platformi.

Očekivani rezultati: utvrđivanje i podupiranje najboljih praksi kako bi se osiguralo zaštitu i osnaživanje djece i mladih na internetu u državama članicama i na razini EU-a.

- **mogućnost otkrivanja raznolikih europskih kulturnih sadržaja u digitalnom okružju**

Metode rada: tehnička studija i/ili radionica.

Obrazloženje: mogućnost otkrivanja kulturnog sadržaja ovisi o tome kako su podaci proizvedeni i dokumentirani te o upravljanju sadržajem koji provode velike platforme koje djeluju kao nadzornici pristupa. Europski sadržaji moraju se moći otkriti te nije dovoljno da su samo dostupni na internetu. Ključno je nadovezati se na postojeći rad i savjetovanja (npr. *Media Outlook*, Europski audiovizualni opservatorij, Europeana), bolje razumjeti učinak koji prakse određivanja prioriteta sadržaja, preporuke algoritama i strategije uređivanja sadržaja imaju na kulturnu i jezičnu raznolikost te pronaći zajednička rješenja kako bi se povećala izloženost visokokvalitetnim europskim sadržajima na internetu, uključujući odgovarajuće modele prihoda temeljene na podacima.

Očekivani rezultati: preporuke; preispitivanje inovativnih projekata i posebnih alata, ali i poteškoća u pogledu pristupa sadržaju (među ostalim za osobe s invaliditetom ili nižim prihodima), s naglaskom na manje istraženim i slabije reguliranim sektorima kao što su glazba ili knjige.

c) **kultura za planet: oslobađanje snage kulture**

• **statistika kulture – izgradnja otpornosti u kulturi i putem nje**

Metode rada: niz radionica i/ili aktivnosti uzajamnog učenja; rasprave s Eurostatom i statističkim uredima država članica EU-a.

Obrazloženje: pandemija bolesti COVID-19 istaknula je nekoliko strukturnih izazova i slabosti u kulturnim i kreativnim sektorima. Na nacionalnoj razini i razini EU-a već su poduzete važne mjere potpore, ali potrebno je poduzeti daljnje korake, kao što su povećana razmjena najboljih praksi među državama članicama i razvoj skupa pouzdanih statističkih podataka o kulturi usporedivih diljem EU-a, među ostalim u pogledu rodne neravnopravnosti u kulturnim i kreativnim sektorima. Važno je nadovezati se na rezultate pilot-projekta iz 2022. pod nazivom „Mjerenje kulturnih i kreativnih sektora u Europi” i blisko surađivati s Eurostatom.

Očekivani rezultati: razmjena najboljih praksi među državama članicama; utvrđivanje i razvoj skupa usklađenih i usporedivih statističkih podataka diljem EU-a, koji obuhvaćaju aspekte rodne ravnopravnosti, dimenziju rada, gospodarsku potporu sektoru i sudjelovanje u kulturi, s relevantnim društveno-demografskim raščlambama.

- **upravljanje u području kulture**

Metode rada: sastanak skupine za strateško promišljanje, nakon čega će možda uslijediti povezani zaključci Vijeća.

Obrazloženje: svijet se trenutačno suočava s mnoštvom brzih promjena. Stoga su potrebni novi načini razmišljanja i inovativni pristupi, kao i transverzalni i integrirani pristupi upravljanju u području kulture utemeljeni na nedavnim kretanjima, istraživanjima i inovacijama, koji se smatraju nužnima kako bi se kultura stavila u središte javnog života.

Očekivani rezultati: razvoj novog modela upravljanja u području kulture kojim se predlažu pristupi usmjereni na budućnost kako bi se na cjelovit način odgovorilo na trenutačne izazove.

- **djelovanje u području klime putem kulture, uključujući umjetnost i kulturnu baštinu**

Metode rada: daljnje postupanje u vezi s izvješćima skupine za OMK za 2022.; radionice, nakon kojih će možda uslijediti povezani zaključci Vijeća.

Obrazloženje: kultura, uključujući umjetnost i kulturnu baštinu, može imati ključnu ulogu u poticanju djelovanja u području klime i promicanju održivih obrazaca potrošnje i proizvodnje. Kultura može preuzeti aktivnu ulogu u djelovanju u području klime i potaknuti promjenu načina razmišljanja u pogledu klimatske krize. Naša kulturna baština može se zaštititi razmjenom najboljih praksi o ciljanim mjerama zaštite te istodobno može biti izvor dobre prakse i znanja u pogledu prilagodbe klimatskim promjenama. Suradnja bi se trebala temeljiti na izvješćima skupine za OMK o jačanju otpornosti kulturne baštine na klimatske promjene i kulturnoj dimenziji održivog razvoja.

Očekivani rezultati: razmjena znanja o inovativnim umjetničkim i kulturnim pristupima, uključujući mjere u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, za rješavanje klimatske krize i pomoć u transformaciji ponašanja za rješavanje klimatske krize; unapređenje istraživanja o toj temi koje financira EU.

- **visokokvalitetno životno okružje za sve**

Metode rada: sastanci europskih direktora za arhitektonske politike; promicanje inicijative Novog europskog Bauhauusa putem razmjena mreže stručnjaka nakon OMK-a; moguća organizacija europske konferencije o arhitektonskim politikama.

Obrazloženje: u skladu s radom skupine za OMK stručnjaka iz država članica EU-a i njezinim izvješćem o ulaganju u visokokvalitetnu arhitekturu i životno okružje za sve (2021.) te Zaključcima Vijeća o kulturi, visokokvalitetnoj arhitekturi i izgrađenom okolišu kao ključnim elementima inicijative „novi europski Bauhaus” (2021.), europski direktori za arhitektonske politike okupljaju se u okviru svakog predsjedništva Vijeća kako bi razmotrili moguće inicijative za postizanje visokokvalitetnog životnog okružja za sve, uključujući one koji žive u ruralnim i udaljenim područjima, kao što su najudaljenije regije. Na sastancima europskih direktora za arhitektonske politike mogao bi posebno biti naglasak na temama kao što su kvaliteta stanovanja budućnosti, restauracija, obnova i prilagođena ponovna upotreba kulturne baštine te poboljšanje natječaja i javne nabave u području arhitekture. Od ključne je važnosti izgraditi sinergije s mrežom Novog europskog Bauhauusa.

Očekivani rezultati: razmjena dobrih praksi među europskim direktorima za arhitektonske politike; razmatranje postojećih zakonodavnih okvira i relevantnih inicijativa u tom području te moguće pokretanje postupka praćenja i zagovaranja uključivanja standarda visoke kvalitete u nove i revidirane politike i programe; aktivnosti povezane s Novim europskim Bauhausom.

- **zaštita baštine od prirodnih katastrofa i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem**

Metode rada: aktivnosti uzajamnog učenja (radionice, posjeti) i/ili konferencija.

Obrazloženje: prirodne katastrofe i krize te katastrofe i krize uzrokovane ljudskim djelovanjem (kao što su klimatske promjene, pandemija bolesti COVID-19 i ruski rat protiv Ukrajine) zahtijevaju jačanje vještina za procjenu rizika, bolju pripravnost na katastrofe i koordinirane aktivnosti u okviru transverzalnog pristupa kako bi se zaštitila kulturna baština, uključujući nematerijalnu kulturnu baštinu. Nadovezujući se na postojeći rad, potrebno je dodatno integrirati kulturnu baštinu u šire politike i inicijative na svim razinama te iskoristiti postojeće zajedničke europske platforme i aktualne projekte (npr. Europski oblak za suradnju u području kulturne baštine, HEREIN) za razmjenu mišljenja, raspravu i razmjenu znanja i stručnosti u pogledu pripremljenosti za rizike i upravljanja njima, oporavka i obnove kulturne baštine.

Očekivani rezultati: izgradnja kapaciteta i vještina dionika; izrada sveobuhvatnog popisa relevantnih priručnika, smjernica i metodologije na europskoj razini kako bi se olakšalo djelotvorno osmišljavanje i provedbu mjera pripravnosti na rizike i izvanredna stanja u državama članicama i od strane država članica.

- **razmjena informacija između stručnjaka za kulturnu baštinu i nadležnih tijela za kulturna dobra o borbi protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima**

Metode rada: niz radionica kojima se nadopunjuje predstojeći Akcijski plan EU-a za borbu protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima za razdoblje 2023. – 2027. i/ili aktivnosti uzajamnog učenja.

Obrazloženje: zakonodavstvo EU-a o uvozu i izvozu kulturnih dobara obuhvaća izazove u prekograničnoj nezakonitoj trgovini u vezi sa zaštitom kulturne baštine. Nadležna tijela suočavaju se s nekoliko izazova (metode provjere, dokumentacija, analiza podataka, razumijevanje funkcioniranja tržišta umjetnina, uključujući prelazak na internet itd.). Ključno je osigurati učinkovitu suradnju svih uključenih aktera, uključujući ministarstva kulture, regionalne i lokalne institucije, stručnjake za kulturnu baštinu, tijela kaznenog progona, posebne policijske snage, carinska i pravosudna tijela te stručnjake za tržište umjetnina.

Očekivani rezultati: procjena i poboljšanje suradnje među uključenim akterima; uzajamno stjecanje uvida u metode rada druge strane; utvrđivanje rizika i problema i rad na mogućim preporukama za poboljšanja.

d) **kultura za partnerstva koja zajednički stvaraju: jačanje kulturne dimenzije vanjskih odnosa EU-a**

- **upravljanje strateškim pristupom EU-a međunarodnim kulturnim odnosima i okviru**

Metode rada: kratkoročni OMK, sastanci viših dužnosnika.

Obrazloženje: uloga kulture u vanjskim odnosima sadržana je u nizu nedavnih ključnih dokumenata EU-a. Međutim, koordinacija i premošćivanje razlika među različitim dionicima uključenima u provedbu i dalje su izazov na svim razinama, i za EU i za države članice. Stoga je potrebno strukturiranje suradnje među svim relevantnim akterima i jačanje ravnopravnosti interesa, uključujući umjetnike i kulturne djelatnike. Imajući na umu načelo zajedničkog stvaranja u vanjskim odnosima EU-a, potrebno je prilagoditi metode rada za kontinuirano oblikovanje povezanih odluka, među ostalim za utvrđivanje regionalnih i tematskih prioriteta (npr. u kontekstu partnerstava sa zemljama kandidatkinjama) ili pripremu vodećih aktivnosti EU-a (npr. sajmovi knjiga, svjetske izložbe, sajmovi i festivali itd.).

Očekivani rezultati: međusektorska i uključiva metodologija, uključujući prijedloge za buduće strukture i metode rada kojima bi se osigurao pojačani, usklađen i dugoročan proces kulturne suradnje u međunarodnim kulturnim odnosima, koji uključuje sve relevantne dionike.

- **očuvanje kulturne baštine i osnaživanje lokalnih kulturnih i kreativnih sektora u Ukrajini**

Metode rada: sastanci stručnih skupina ili skupina za strateško promišljanje koje vodi Komisija i aktivnosti uzajamnog učenja / osposobljavanja; sastanci sa stalnim predstavništvima.

Obrazloženje: u ruskom ratu protiv Ukrajine uništene su i oštećene ukrajinska kulturna baština i kulturne institucije te su izložene znatnoj opasnosti od daljnjeg uništenja i oštećenja i postale podložne nezakonitoj trgovini. Stoga bi trebalo poduprijeti napore u području očuvanja i zaštite. Postupak obnove i oporavka trebao bi se provoditi uz jačanje kapaciteta i stručnog znanja Ukrajine te bi se trebao temeljiti na nacionalnim, međunarodnim i europskim normama, tekstovima kojima se utvrđuju standardi, načelima (kao što je Novi europski Bauhaus) i stečenim iskustvima i biti u skladu s europskim načelima kvalitete za intervencije koje financira EU s mogućim učinkom na kulturnu baštinu.⁴ Isto tako, ukrajinskim kulturnim i kreativnim akterima i djelatnicima potrebna je potpora jer se i dalje suočavaju s brojnim poteškoćama u svojim aktivnostima. Stoga bi, u duhu zajedničkog stvaranja, kulturna suradnja s Ukrajinom trebala biti usmjerena na jačanje otpornosti kulturnih i kreativnih sektora, kao i njihove sposobnosti za održavanje živahne kulturne i umjetničke scene.

Očekivani rezultati: procjena mogućih zajedničkih mjera, sinergija i najboljih praksi za očuvanje, zaštitu i obnovu ukrajinske kulturne baštine i kulturnih institucija te za potporu ukrajinskim kulturnim i kreativnim akterima.

---

⁴ <https://www.icomos.org/en/about-icomos/committees/regional-activities-europe/58799-european-quality-principles-for-eu-funded-interventions-with-potential-impact-upon-cultural-heritage>

- **uloga kulture i kulturnih djelatnika u promicanju i obrani demokracije i ljudskih prava u nestabilnim kontekstima**

Metode rada: mogući zajednički sastanci relevantnih radnih skupina Vijeća; zajednička konferencija/seminar namijenjeni pregledu stanja s Europskim parlamentom, Vijećem Europe, UNESCO-om i civilnim društvom.

Obrazloženje: u Godišnjem izvješću ESVD-a o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2021. upućuje se na globalni kontekst nazadovanja demokracije i raširenog kršenja međunarodnih ljudskih prava. To utječe i na kulturne i kreativne djelatnike u trećim zemljama koji se bave obranom demokracije, ljudskih prava, slobode umjetničkog izražavanja itd. Iako EU već promiče poštovanje kulturnih prava i raznolikosti u trećim zemljama, mogla bi se razmotriti usmjerenija i sustavnija potpora, imajući na umu djelovanja Vijeća Europe, UNESCO-a i Europskog parlamenta u tom području.

Očekivani rezultati: sveobuhvatan pregled stanja, potreba itd. boraca za kulturna ljudska prava.

Okvirni raspored plana rada EU-a za kulturu za razdoblje 2023. – 2026. [...]

Prioritet	Aktivnost	2023.		2024.		2025.		2026.	
		1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina
a) Umjetnici i kulturni djelatnici: osnaživanje kulturnih i kreativnih sektora	Status i radni uvjeti umjetnika i kulturnih i kreativnih djelatnika	Platforma (EK)		Tematska radionica		Tematska radionica		Tematska radionica ili moguća konferencija	
	Umjetnička sloboda	Konferencija predsjedništva Zaključci Vijeća							
	Poticanje digitalne transformacije kulturnih i kreativnih sektora			Konferencija predsjedništva Mogući zaključci Vijeća					
	Poticanje zelene tranzicije kulturnih i kreativnih sektora s posebnim naglaskom na energetskej krizi	Pregled stanja – energetska kriza		OMK ili radionice					
	Jačanje kulturne i kreativne dimenzije u europskom sektoru videoigara		Okrugli stolovi i/ili sastanak skupine za strateško promišljanje						

Prioritet	Aktivnost	2023.		2024.		2025.		2026.	
		1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina
	Zaključci Vijeća o oporavku, otpornosti i održivosti kulturnih i kreativnih sektora	Pregled stanja							
	Zaključci Vijeća o jačanju međukulturnih razmjena putem mobilnosti umjetnika te kulturnih i kreativnih djelatnika te putem višejezičnosti u digitalnom dobu					Pregled stanja			
b) Kultura za ljude: jačanje sudjelovanja u kulturi i uloge kulture u društvu	Kultura i promicanje demokracije: prema kulturnom građanstvu u Europi	<i>(Prezentacija studije EK-a za 2022. – prethodni program rada)</i>			Uzajamno učenje			Moguća konferencija	
	Kultura i zdravlje		Moguća konferencija Mogući neformalni sastanak službenika	(kratkoročna) skupina za OMK					
	Izgradnja mostova: jačanje višestrukih uloga knjižnica	Radionica		Skupina za OMK			Radionica		

Prioritet	Aktivnost	2023.		2024.		2025.		2026.	
		1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina
	kao pristupnih točaka za kulturna djela, vještine i europske vrijednosti te kao točaka za njihovo širenje							Konferencija	
	Zaštita djece i mladih od štetnih sadržaja na digitalnim platformama						Radionica		
	Mogućnost otkrivanja raznovidnih europskih sadržaja u digitalnom okruženju	Studija				Moguća radionica			
c) Kultura za planet: oslobađanje snage kulture	Statistika kulture – izgradnja otpornosti u kulturi i putem nje	Radionice / uzajamno učenje i rasprave s Eurostatom i statističkim uredima država članica EU-a							
	Upravljanje u području kulture							Sastanak skupine za strateško promišljanje Mogući zaključci Vijeća	
	Djelovanje u području klime putem kulture, uključujući umjetnost i kulturnu baštinu			Moguća radionica		Moguća radionica		Radionica	Mogući zaključci Vijeća
Unapređenje istraživanja o toj temi koje financira EU									

Prioritet	Aktivnost	2023.		2024.		2025.		2026.	
		1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina
	Visokokvalitetno životno okruženje za sve	Sastanci europskih direktora za arhitektonske politike							
		Promicanje inicijative Novog europskog Bauhauasa							
		Moguća konferencija							
	Zaštita baštine od prirodnih katastrofa i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem			Uzajamno učenje		Moguća konferencija			
Razmjena informacija između stručnjaka za kulturnu baštinu i nadležnih tijela za kulturna dobra o borbi protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima		Radionica / uzajamno učenje	Radionica / uzajamno učenje	Radionica / uzajamno učenje					

Prioritet	Aktivnost	2023.		2024.		2025.		2026.	
		1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina	1. polovina	2. polovina
d) Kultura za partnerstva koja stvaraju: jačanje kulturne dimenzije vanjskih odnosa EU-a	Upravljanje strateškim pristupom EU-a međunarodnim kulturnim odnosa i okviru	Sastanci viših dužnosnika							
			Kratkoročni OMK						
	Očuvanje kulturne baštine i osnaživanje lokalnih kulturnih i kreativnih sektora u Ukrajini	Sastanci stručnih skupina ili skupina za strateško promišljanje koje vodi Komisija Aktivnosti uzajamnog učenja / osposobljavanja							
		Sastanci sa stalnim predstavništvima							
	Uloga kulture i kulturnih djelatnika u promicanju i obrani demokracije i ljudskih prava u nestabilnim kontekstima			Zajednička konferencija/seminar o pregledu stanja (s Europskim parlamentom, Vijećem Europe, UNESCO-om, civilnim društvom)					
		Zajednički sastanak s relevantnim radnim skupinama Vijeća							

Smjernice koje se odnose na sve metode rada

Opće smjernice

- Metode rada iz plana rada fleksibilne su i nisu ograničene na one navedene u poglavlju III. točki 7.
- Komisija će, prema potrebi, osigurati stručno znanje (uključujući studije i druge oblike stručnog doprinosa) i logističku potporu u pogledu metoda rada predloženih u okviru ovog plana rada.
- Sudjelovanje je dobrovoljno i, prema potrebi, temelji se na imenovanjima država članica. Na stručne skupine Komisije i okrugle stolove primjenjuju se posebna pravila (vidjeti u nastavku).
- Komisija će osigurati virtualni prostor (za komunikaciju i razmjenu dokumenata) za odabrane metode rada, ako je to relevantno, izvedivo i zatraženo, kako bi se stručnjacima omogućilo da ostanu u kontaktu i raspravljaju o relevantnim pitanjima. Taj virtualni prostor bit će otvoren imenovanim sudionicima iz svih država članica i, prema potrebi, drugih zemalja sudionica.
- Odbor za poslove u kulturi na zahtjev će biti obaviješten o napretku ostvarenom u pogledu aktivnosti iz plana rada.
- Za svaki konačni rezultat svake metode rada iz plana rada predložit će se, prema potrebi, plan distribucije i komunikacije na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini.
- Odbor za poslove u kulturi i, prema potrebi, druga relevantna pripremna tijela raspravljat će o preporukama iz svake metode rada te će se one, prema potrebi, predstaviti Vijeću.
- Objavit će se završna izvješća o svakoj metodi rada, a Komisija će, prema potrebi, prevesti sažetak, koji ne prelazi četiri stranice, na sve službene jezike EU-a.

Otvorena metoda koordinacije (OMK)

- OMK-om se pruža okvir za suradnju, razmjenu mišljenja i razmjenu dobrih praksi među državama članicama u pogledu određenih zajedničkih tema i omogućuje izrada neobvezujućih preporuka.
- Mandat OMK-a finalizirat će Odbor za poslove u kulturi, prema potrebi uz doprinos Radne skupine za audiovizualnu politiku i medije, na temelju nacрта mandata koji predlože Komisija.
- Mandatom se može predložiti pozivanje trećih strana, uključujući treće zemlje, u skupinu za OMK.⁵
- Svaka skupina za OMK bit će odgovorna za imenovanje predsjednika ili supredsjednikâ na prvom sastanku stručne skupine.
- Ovisno o temi, skupinu za OMK moglo bi se potaknuti na osnivanje, prema potrebi, manjih fokusnih skupina i na primjenu participativnih metoda.

Aktivnosti uzajamnog učenja

- Aktivnostima uzajamnog učenja trebala bi se relevantnim oblikovateljima politika, stručnjacima i/ili relevantnim dionicima omogućiti razmjena ideja i znanja o praksama, alatima i metodama rada na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini. One bi se trebale odvijati u praktičnom kontekstu primjenom snažnog praktičnog pristupa.
- Pojedinačne države članice ili skupina država članica mogu preuzeti inicijativu i pružiti ili zatražiti stručno znanje o toj metodi rada.
- Komisija može organizirati i aktivnosti uzajamnog učenja za nacionalne, regionalne ili lokalne stručnjake.

---

⁵ Za potrebe ovog plana rada „treće zemlje” jesu one na koje se upućuje u odredbama članaka 9. i 10. programa Kreativna Europa (Uredba (EU) 2021/818 – SL L 189, 28.5.2021., str. 47–48.).

Sastanci skupine za strateško promišljanje

- Na sastancima skupine za strateško promišljanje trebao bi se omogućiti prostor za raspravu o novim, tematskim ili inovativnim pitanjima, kao i za razmjenu ideja o planovima ili strategijama. Rasprava bi trebala biti otvorena i isključivo neformalna.
- Pojedinačne države članice ili skupina država članica, u suradnji s relevantnim dionicima, mogu preuzeti inicijativu i pružiti stručno znanje i logističku potporu toj metodi rada.
- Metoda može uključivati jedan sastanak ili niz sastanaka, kako predloži tijelo koje je inicijator.

Pregled stanja

- Svrha je pregleda stanja preispitati i ocijeniti kretanja i postignuća u vezi s temom o kojoj je postignut dogovor u okviru Odbora za poslove u kulturi. Osim toga, poslužit će kao forum za sve sudionike u raspravi.
- Pregled stanja može imati bilo koji odgovarajući oblik, npr. sastanak stručnjaka putem interneta, upitnik, konferencija itd.

Stručne skupine i okrugli stolovi koje vodi Komisija

- Stručne skupine koje vodi Komisija savjetodavna su tijela koja je Komisija osnovala radi pružanja savjeta u vezi s pripremom zakonodavnih akata i inicijativa politike.⁶ Stručnjaci koji sudjeluju odabiru se u skladu s internim pravilima Komisije.
- Komisija ujedno može organizirati okrugle stolove s odabranim sudionicima o temi dogovorenoj u okviru plana rada EU-a za kulturu.

---

⁶ Registar stručnih skupina Komisije: <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/home>

Glavni politički referentni dokumenti

- Novi strateški program EU-a za razdoblje 2019. – 2024. (donesen 20. lipnja 2019.)
- Komunikacija Komisije naslovljena „Nova europska agenda za kulturu”, 22. svibnja 2018. (COM(2018) 267 final)
- Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Europski mediji u digitalnom desetljeću: akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji (COM(2020) 784 final)
- Koncept za kulturnu baštinu u sukobima i krizama. Sastavnica mira i sigurnosti u vanjskom djelovanju Europske unije (travanj 2021.)
- Konferencija o budućnosti Europe, Izvješće o konačnom ishodu (svibanj 2022.)
- Konsolidirana verzija Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, s posebnim naglaskom na člancima 8., 10. i 167. UFEU-a (SL C 202, 7.6.2016., str. 47.)
- Konvencija o kaznenim djelima povezanim s kulturnim dobrima (2017.)
- Zaključci Vijeća na temu „Europski mediji u digitalnom desetljeću: akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji” (SL C 210, 3.6.2021., str. 6.)
- Zaključci Vijeća o strateškom pristupu EU-a međunarodnim kulturnim odnosima i okviru za djelovanje (SL C 192, 7.6.2019., str. 6.)
- Zaključci Vijeća o izradi europske strategije za ekosustav kulturnih i kreativnih industrija (SL C 160, 13.4.2022., str. 13.)
- Zaključci Vijeća o upravljanju u području kulture (SL C 393/03, 19.12.2012., str. 8.)

- Zaključci Vijeća o kulturi, visokokvalitetnoj arhitekturi i izgrađenom okolišu kao ključnim elementima inicijative „novi europski Bauhaus” (SL CI 501, 13.12.2021., str. 13.)
- Zaključci Vijeća o pristupu EU-a kulturnoj baštini u sukobima i krizama (dok. 9837/21)
- Zaključci Vijeća o jačanju međukulturnih razmjena putem mobilnosti umjetnika te kulturnih i kreativnih djelatnika te putem višejezičnosti u digitalnom dobu (SL C 160, 13.4.2022., str. 20.)
- Zaključci Vijeća o upravljanju rizicima u području kulturne baštine (SL C 186, 5.6.2020., str. 1.)
- Zaključci Vijeća o oporavku, otpornosti i održivosti kulturnog i kreativnog sektora (SL C 209, 2.6.2021., str. 3.)
- Zaključci Vijeća o planu rada za kulturu za razdoblje 2019. – 2022. (SL C 460, 21.12.2018., str. 12.) i Izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o planu rada za kulturu za razdoblje 2019. – 2022. (COM(2022) 317 final)
- Zaključci Vijeća o mladim kreativnim generacijama (SL C 189, 5.6.2019., str. 34.)
- Deklaracija iz Davosa – Ususret visokokvalitetnoj građevinskoj kulturi (Baukultur) za Europu, 20. – 22. siječnja 2018.
- Odluka (EU) 2017/864 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o Europskoj godini kulturne baštine (2018.) (SL L 131, 20.5.2017., str. 1.)
- Deklaracija europskih ministara nadležnih za kulturu, audiovizualne djelatnosti i medije sa sastanka u Angersu održanog 7. i 8. ožujka 2022.
- Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. – 2024. (JOIN(2020) 5 final)

- Zelena knjiga o europskoj kulturnoj baštini, „Zajednička baština Europe u središtu europskog zelenog plana” (ožujak 2021.)
- Rezolucija Europskog parlamenta od 17. rujna 2020. o kulturnom oporavku Europe (2020/2708(RSP))
- Rezolucija Europskog parlamenta od 20. listopada 2021. o položaju umjetnika i kulturnom oporavku u EU-u (2020/2261(INI))
- Okvirna konvencija o vrijednosti kulturne baštine za društvo (Konvencija iz Faraa, 2005.)
- Deklaracija iz Rima šefova država i vlada zemalja skupine G-20
- Zajednička komunikacija Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Europskom parlamentu i Vijeću – Ususret Strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose (JOIN(2016) 029 final)
- Ministarska deklaracija o kulturi u doba krize uzrokovane bolešću COVID-19 (travanj 2020.)
- Povelja s Porto Santa (2021.)
- Preporuka CM/Rec (2017.) državama članicama o Strategiji europske kulturne baštine za 21. stoljeće (2017.)
- Uredba (EU) br. 2021/818 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Kreativna Europa (2021. – 2027.) (SL L 189, 28.5.2021., str. 34.)
- Rezolucija Vijeća Europske unije i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o kulturnoj dimenziji održivog razvoja (SL C 410, 6.12.2019., str. 1.)
- Povelja iz Rima (2020.)

- Promijeniti svijet: UN-ov program održivog razvoja do 2030. (A/RES/70/1)
  - Konvencija UNESCO-a iz 2005. o zaštiti i promicanju različitosti kulturnih izričaja
  - Konvencija UNESCO-a o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba, s pravilnikom o izvršenju Konvencije (Haag, 14. svibnja 1954.)
  - Deklaracija UNESCO-a o kulturi s konferencije Mondiacult (Ciudad de México, 30. rujna 2022.)
  - Rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 2347 (Digitalna knjižnica UNESCO-a, 2017., CL/4210)
-